

VALSTYBINĖ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, A. Vienuolio g. 8, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 272 2748, faks. (8 5) 272 3620, el. p. info@vtpsi.lt, http://www.vtpsi.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288600210

Lietuvos architektų rūmams
info@architekturamai.lt

2022-05- Nr. (9.12Mr)-2D-
į 2022-01-25 Nr. S22/01/33

DĖL JŪSŲ RAŠTO (REG. NR. 7D-360)

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) gavo Jūsų 2022-01-25 raštą Nr. S22/01/33 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės paskelbtų 10 taisyklių geresnei miesto architektūrai“ (toliau – paklausimas), kuriame prašoma „*paašškinti ir įvertinti minimų taisyklių taikymo galimybes, t. y. paašškinti, ar šios taisyklės gali būti nurodomos projektinių pasiūlymų ir projektų rengimo užduotyse bei konkurso sąlygose, ir ar remiantis šiomis taisyklėmis gali būti atsakoma derinti parengtus projektinius pasiūlymus ir projektus*“.

Nagrinėdama paklausime keliamus klausimus, Inspekcija kreipėsi tarnybinės pagalbos į Aplinkos ministeriją, kuri teisės aktais pagrįstą nuomonę pateikė 2022-04-28 raštu Nr. (14)-D8(E)-2241 (kopija pridedama).

Informuojame, jog Inspekcija, teikdama konsultacijas pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymu priskirtą kompetenciją, vadovaujasi teisės aktais ir valstybės politiką teritorijų planavimo ir statybos srityse formuojančios Aplinkos ministerijos raštuose pateikta pozicija.

Inspekcija, kaip ir Aplinkos ministerija, laikosi tos nuomonės, kad, kadangi paklausime minimos taisyklės (jų priėmimas) nėra numatytos įstatymuose, jos negali būti laikomos teisiniu pagrindu vykdant administracines procedūras ir priimant administracinį sprendimą. Visi dokumentai, kurie nėra priimti atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, yra rekomendacinio pobūdžio.

Mūsų nuomone, projektinių pasiūlymų ir projektų rengimo užduotyse gali būti tik siūloma (rekomenduojama) atsižvelgti į Vilniaus miesto savivaldybės paskelbtas taisykles geresnei miesto architektūrai, tačiau vien šių taisyklių nesilaikymas neturėtų būti priežastimi nepritarti projektiniams pasiūlymams ar statinio projektui.

Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo, atliekančio savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, priimtas sprendimas nepritarti projektiniams pasiūlymams gali būti skundžiamas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu

(STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 68 p.).

Sprendimą neišduoti statybą leidžiantį dokumentą statytojas (užsakovas) turi teisę apskusti teismui. Atsakovais šiose bylose laikomi asmenys, nepritarę statybą leidžiančio dokumento išdavimui, ir statybą leidžiantį dokumentą atsisakęs išduoti subjektas (Statybos įstatymo 27 str. 27 d.).

Ši konsultacija pateikiama pagal jos pasirašymo dieną galiojusius teisės aktus ir negali būti laikoma Inspekcijos sprendimu konkrečioje situacijoje.

PRIDEDAMA. Aplinkos ministerijos 2022-04-28 rašto Nr. (14)-D8(E)-2241 kopija, 2 lapai.

Viršininė

Eglė Kuklierienė

Vida Aliukonienė, tel. 861133257, el. p. v.aliukoniene@vtpsi.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai	2022-04- į 2022-04-08	Nr. (14)-D8(E)- Nr. (9.16Mr)-2D-6467
--	--------------------------	---

DĖL TARNYBINĖS PAGALBOS

Atsakydami į prašymą patikslinti, koks būtų Viešojo administravimo įstatymo, Vietos savivaldos įstatymo ir kitų imperatyvių teisės normų bei Vilniaus miesto savivaldybės paskelbtų 10 taisyklių geresnei miesto architektūrai¹ (toliau – Taisyklės) taikymo santykis, teikiame Aplinkos ministerijos specialistų nuomonę.

Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad **privalomus reikalavimus asmenims nustato tik teisės aktų pagrindu priimti administraciniai sprendimai**. To paties įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktas nurodo, kad Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės principu. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad *statinio projektas rengiamas vadovaujantis privalomaisiais statinio projekto rengimo dokumentais, tarp jų – projektiniais pasiūlymais (kai juos rengti privaloma aplinkos ministro nustatytais atvejais) (esminiai statinio projekto sprendiniai turi atitikti projektinius pasiūlymus), specialiaisiais reikalavimais (jeigu jie gauti), teisės aktais*.

Specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūros tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. D1-22 „Dėl Specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūros ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatose apibrėžta specialiųjų reikalavimų išdavimo procedūra: „Savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas), gavęs Statybos įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nurodytus dokumentus, atsižvelgęs į projektinius pasiūlymus (kai jie parengti), Architektūros įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nurodytas regioninės architektūros tarybos ekspertų rekomendacijas (kai jos buvo gautos), konkrečią statybos vietą, gretimybes, trečiųjų asmenų teisių apsaugą, specialiuosius architektūros reikalavimus (pagal Aprašo 2 priede nurodytą formą), vadovaudamasis Statybos įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų, teritorijų planavimo dokumentų nustatytais reikalavimais, parengia Statybos įstatymo 24 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.“.

Statybos techninio reglamento STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr.

¹<https://vilnius.lt/lt/2020/11/19/kokybiskesnes-vilniaus-urbanistikos-ir-architekturos-link-10-taisykliu-tvariai-ir-gyvybingai-miesto-pletrai/>

D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, 13 p. yra nustatytos savivaldybės administracijos direktoriaus (jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo) funkcijos ir kompetencijos pritarimui projektinių pasiūlymų užduočiai: „Savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas), atsižvelgdamas į konkretų atvejį (situaciją), statybos vietą, gretimybes, trečiųjų asmenų teisių apsaugą, projektinių pasiūlymų rengimo užduotyje gali nustatyti statinių ir žemės sklypo teritorijos naudojimo reglamento parametrus (pastatų aukštį, žemės sklypo užstatymo tankį, galimą užstatymo tipą ir kita), projektinių pasiūlymų sudėtį.“

Architektūros įstatymo 11 straipsnyje nustatyti architektūros kokybės kriterijai (kuriais pagal įstatymą architektai privalo vadovautis¹).

Atsižvelgiant į paminėtų teisės aktų nuostatas ir į tai, kad Taisyklių priėmimas nėra numatytas įstatymuose, mūsų nuomone, jos negali būti teisiniu pagrindu vykdančios administracines procedūras ir priimančios administracinį sprendimą. Manome, kad visi dokumentai, kurie nėra priimti atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, yra rekomendacinio pobūdžio.

Architektūros ir urbanistikos rekomendacijos, manome, yra viena iš priemonių leidžiančių architektams (projektuotojams) konkrečiau įsivertinti projekto sprendinius – pataria, kurie sprendiniai galimai sukurtų didesnę pridėtinę vertę, tačiau nemažiau svarbi ir paties projektuotojo vizija bei aplinkos konteksto suvokimas priimančios sprendimus įtakosiančius kokybiškos aplinkos formavimą, projektuojamų objektų įveiklinimą, sprendinių racionalumą, jų įtaką aplinkosaugai, visuomenei bei kitus svarbius aspektus.

Ministerija, matydama, Architektūros įstatyme nustatytų architektūros kokybės kriterijų taikymo praktikoje problematiką, planuoja inicijuoti Architektūros įstatymo pakeitimą, kuriuo būtų peržiūrėti, papildomi ar tikslinami architektūros kokybės kriterijai, nustatomas reikalavimas dėl kriterijų taikymo ir vertinimo metodikos parengimo.

Aplinkos viceministrė

Daiva Veličkaitė–Matusevičė

Edvardas Minkevičius, 8 614 45323, el. p. edvardas.minkevicius@am.lt

¹ Architektūros įstatymo 5 str. 1 d. 3 p.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos 288600210, A. Vienuolio g. 8, LT-01104, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL JŪSŲ RAŠTO (REG. NR. 7D-360)
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-05-31 Nr. 2D-9974
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Eglė Kuklierienė, Viršininė
Sertifikatas išduotas	EGLĖ KUKLIERIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-30 19:01:47 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-05-30 19:02:04 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-04-15 11:55:01 – 2026-04-14 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, į.k. 288600210 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-13 10:03:48 iki 2022-12-13 10:03:48
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.59
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-05-31 07:45:00)
Paieškos nuoroda	--
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-05-31 07:45:00 Dokumentų valdymo sistema Avilys